

De hevder at de kjempet for Norges frihet. Det er den merkeligste frihetskamp jeg har hørt om. Her rakk de hånden ut til en okkupasjonsmakt, hjelper dem, slik at Tyskland kunne ha gått seirende ut av krigen, og dette kaller de frihetskamp for Norge. Frontkjemperne måtte være utrolig blåøyde. De hevder at tyskerne ville forlate Norge hvis tyskerne vant. Trodde de virkelig dette? Trodde de virkelig at tyskerne ville overlate styringen til noen som hadde sviktet sitt land. Jeg tipper de hadde blitt fjernet, for de kunne jo hoppe tilbake igjen.

Jeg er fullstendig klar over hvilket redselsstyre det var i

Sovjet. Jeg trykker ikke dette til mitt bryst, men hvis ikke mine historiebøker lyver, så var det Tyskland som angrep Sovjet og ikke Norge. Det skulle ikke forundre meg at Norge fikk skylda for det. Det var Tyskland som presset Sovjet inn i armene på England.

Jeg gir alledeles ikke frontkjemperne skylden for det tyskerne gjorde mot nordmenn her hjemme, men de støttet tyskerne ved å være løpegutter for dem.

Når det gjelder bøkene «Våre falne»: Det skulle bare mangle at vi skulle hedre dem som gikk arme i arm med tyskerne.

Jeg trykker heller ikke de til

mitt bryst, de som ga ordre til at Herøya og Rjukan skulle bombes. Heller ikke de som ga ordre til senking av passasjerbåter på norskekysten.

Når det gjelder norske fengsler og leire etter krigen, da tror jeg noen og en hver burde lese boken om Falstad. Den SS-leiren var just ingen søndagsskoleleir.

Mange frontkjemper hevder at de visste lite eller ingenting av det som tyskerne stod for. Da leste de lite aviser. I PD i 1941, 27.11. – 5. og 30.12. står det om fullbyrdede dødsdommer. Dødsdommer over nordmenn som valgte å stå imot, kjempe for frihet mot en okkupasjonsmakt og ikke gå arm i arm med den.

Nei frontkjemper, innrøm at dere satset på feil hest og tapte innsatsen, selv om innsatsen var livet. Det at gutter ned til 15 år reiste til fronten, forteller alt. Ikke om gutten, men om de som lot han reise. De brydde seg ikke om han var 15 eller 25 år, bare antallet ble stort nok. At en gutt i 16-17 års alderen falt pladask for propagandaen, det forstår jeg. At han reiste av eventyrlyst forstår jeg også. Innrøm nå dette og ikke si at det var for å befri Norge. Det blir liksom en flau smak av det.

J.G. Johansen

4 Onsdag 12. januar 1994

Porsgrunns Dagblad

Hvem sviktet?

Til J.G. Johansens formodning 5.1.94 om at Norge kan gis skyld for angrepet på Sovjet, kan svares at bortsett fra følgene av forsømt norsk forsvar, hadde nordmenn knapt noen avgjørende innflytelse på 2. verdenskrig.

Det fantes tre måter å reagere på etter som Norge ble okkupert, og det norske forsvar kapitulerte totalt 10.6.1940:

A: Sørge for seg og sine som best en kunne, og tjene penger der de var å hente. Det var ca. 200.000 tyskerarbeidere. Men mange flere arbeidet til fordel for tyskerne. De allierte betraktet Norsk Hydros anlegg på Rjukan og Lettmetall i Porsgrunn for så viktige for tyskerne at anleggene ble bombet.

B: Regjeringene Quisling og Administrasjonsrådet forsøkte å forhandle, søke felles interesser med å komme til enighet med de reelle makthaverne, okkupasjonsmakten slik at mest mulig makt forble på norske hender. Frontkjemperne regnet med at også tyskerne var interessert i å frigjøre et par hundre tusen okkupasjonssoldater i Norge til tjeneste på andre fronter, hvis bare nordmenn kunne bevise at de virkelig kunne forsvare sin nøytralitet.

C: Satse på at de allierte som hadde tapt kappløpet om Norge i 1940, skulle komme og erobre landet. Det ville bety en krig i Norge som ville fått trefningene i 1940 til å virke som bagateller. Nordmenn meldte seg også frivillig til allierte styrker til raid

på Norskekysten, bombing og skyting av egne landsmenn og sabotasjeaksjoner. Ved slike handlinger fikk de tyskerne til å beholde sine styrker i Norge og ga dem rett til represalier.

Den største gruppen frontkjemper meldte seg like etter at tyskerne angrep Sovjet 22.6.1941. Da de første henrettelsene i Norge i dette århundret, i september 1941, fant sted, var de første norske frontkjemper allerede falt på Østfronten. Men alt den 23.4.1941 sto i PD: «Til familie i Porsgrunn er det kommet et sørgelig budskap: En meddelelse hvori det heter at en tidligere Porsgrunnsdame, fru Ruth Jørgensen, født Pettersen, under et overfall som foregikk fra en engelsk båt i Nord-Norge forleden, ble skutt. Hun var gift med disponent Agnar Jørgensen, Harstad, som nå var bosatt i Mafjordhavn. Meddelelsen blir så meget mer sørgelig når en hører at handlingen er utført av en nordmann, og at det ikke foregikk under noen kamp». «Fru Jørgensen, som ble 44 år gammel, døde fra mann og 3 barn, det minste 7 år gammelt.» Hverken hun eller lensmann Røring er nevnt i «Vår falne», mens mange som var med å drepe egne landsmenn er nevnt.

Det tristeste ved Falstad og andre tyske leire i Norge er at forholdene der heller ble verre da nordmenn overtok dem i mai 1945. Det burde gi det norske samfunn en flau smak i munnen!

J.C. Stridsklov